

Důkaz svědkem a znalcem v českém a francouzském trestním řízení

Tématem mé práce je komparace postavení svědka a znalce v českém a francouzském trestním procesu. Toto téma jsem si vybrala z důvodu, že se zajímám o trestní právo jako celek a rovněž se věnuji studiu francouzského práva, při němž jsem narazila na institut asistovaného svědka, který je zcela jedinečný a v českém právním prostředí neznámý, což mě přivedlo na myšlenku studia pro mě nejzajímavějších dvou důkazních prostředků využívaných v trestním procesu.

Práce je rozdělena na osm částí, začíná stručným úvodem do dokazování jako takového jak v české (část první), tak ve francouzské právní úpravě (část druhá), dále se ve třetí části této práce věnuji úpravě postavení svědka v českém právním řádu, čtvrtá část pak obsahuje úpravu francouzskou. Část následující, tedy pátá, je pak jejich srovnáním. Stejný systém jsem zvolila i dále, v části šesté se věnuji české právní úpravě institutu znalce v trestním řízení, část sedmá pak pojednává o znalci v trestním řízení francouzském a v části osmé pak opět následuje jejich srovnání.

V první a druhé části této práce přicházím se stručným úvodem, ve kterém nastiňuji, co je to dokazování v trestním procesu, co vše může sloužit jako důkazní prostředek a co je předmětem dokazování, a to jak z pohledu českého práva, tak z pohledu práva francouzského.

Část třetí, ve které se zaměřuji na svědka vystupujícím v trestním procesu nejprve vymezují, kdo je to svědek a kdo všechno může jako svědek v trestním řízení vystupovat. Poté se zabývám právy a povinnostmi, kterými svědek v rámci řízení disponuje, a kterým podléhá. Další kapitola pojednává o průběhu výslechu svědka a o otázkách s výslechem spojenými, jako jsou např. taktiky výslechu. V následující kapitole je možné se dočíst o specifikách situace, kdy je svědkem mladistvá osoba. Dalším důležitým aspektem je i ochrana svědka, kterému hrozí nebezpečí z důvodu poskytnutí výpovědi. O jejich podmínkách a způsobech poskytování je pojednáno dále. K české části jsem navíc přiřadila dvě zvláštní kapitoly a to kapitolu Postavení svědka ve světle Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která se vztahuje i k části francouzské a kapitolu, která pojednává o institutu korunního svědka, který jako takový ale není v České republice využíván. Jako poslední se v této části nachází kapitola zaměřená na institut spolupracujícího obviněného tak, jak je využíván v českém právním řádu.

Další část této práce se věnuje úpravě francouzské. Stejně tak jako v části třetí je vymezena osoba svědka, jeho práva a povinnosti, popsán průběh výslechu svědka a možnosti a způsoby jeho ochrany, a to vše s důrazem na odlišnosti úprav. Podrobně je pak rozpracována

kapitola pojednávající o asistovaném svědku, zvláštním a jedinečném institutu francouzského trestního práva. Zde je možné se dočíst, jaké historické okolnosti ke vzniku institutu vedly, kdo a jakým způsobem se může asistovaným svědkem stát, jaká práva a povinnosti s sebou toto postavení nese a další informace.

Následující část mé práce je věnována vzájemnému srovnání české a francouzské úpravy a je poukázáno na hlavní rozdíly v postavení svědka v rámci trestního procesu.

V části šesté se pak zaměřuji na českou právní úpravu institutu znalce. Popisuji, kdo jako znalec v řízení může vystupovat a za jakých podmínek, vymezuji institut znalce a instituty jemu se blížící (odborné vyjádření, odborná pomoc). Dále pak rozebírám proces přibrání znalce do řízení a také situace, které při něm můžou nastat. Další záležitostí, které se věnuji, je znalecký posudek. Konkrétně popisuji postup jeho vypracování, jeho náležitosti i to, jak je v řízení prováděn a rovněž hodnocen orgány činnými v trestním řízení, zejména soudem. Jednou z kapitol je i pojednání o právní úpravě znalečného, jakožto znalcovy odměny. Následují kapitoly pojednávající o znalcově odpovědnosti, a to jak soukromoprávní, tak i veřejnoprávní. Na závěr části šesté jsem zařadila kapitolu pojednávající o současných snahách o novelizaci právní úpravy znalce a také o vládním návrhu zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech.

Část sedmá je věnována francouzské právní úpravě institutu znalce. Stejně jako v části pojednávající o znalci v České republice vymezuji, kdo je znalcem, jaké podmínky musí být splněny k výkonu znalecké činnosti a jak probíhá proces přibrání znalce do trestního řízení. Dále pak popisuji, jak je francouzským právem upraven znalecký posudek, jaký je postup jeho vypracování, i jak je v řízení prováděn a následně i hodnocen. Tak jako v části české se i v části francouzské věnuji tématu odpovědnosti znalce.

Osmá část je pak opět srovnáním obou právních úprav, přičemž záměrem bylo popsat hlavní odlišnosti mezi českou a francouzskou právní úpravou znalce.